

Brojnost posjetitelja u turističkim područjima može ugroziti ekosustav, pogotovo onaj zaštićeni. Nova istraživanja preporučuju metode iznalaženja najprikladnijih turističkih ruta kroz područja, u kojima bi se zaštitila bioraznolikost od utjecaja turizma. Turisti štetno utječu na osjetljiva područja na broje načine, primjerice pješačenjem ugrožavaju habitat i zbijaju tlo, povećavaju rizik od vatre, povećavaju onečišćenje vode i zraka, branjem cvijeća i biljaka ugrožavaju bioraznolikost, kontaktima unose nove parazite i gljivice, što mijenja ponašanje životinja i bioraznolikost, bacanjem otpada onečišćuju okoliš i putovanjima doprinose klimatskim promjenama.

U Europi je zaštita prirode određena Direktivom o habitatima i Direktivom o pticama, koje određuju područja i vrste zaštite. Direktive promiču važnost upravljanja EU područja za zajednicu (EU Sites of Community Importance (SCI), kako bi zaštitili biološku raznolikost sadržanu u područjima. Cilj je uravnotežiti zaštitu habitata, biljaka i životinja s utjecajem turizma, koji pak koristi ekonomskom napretku lokalne zajednice.

Tradicionalne metode koje su se koristile za odabir turističkih pravaca i ruta oslanjale su se na povijesne ili socijalno-ekonomske značajke područja neke destinacije. Nasuprot tome obrazac koji se sad koristi naslanja se na prioritete koji se trebaju identificirati, a koji nude specifičnu zaštitu bioraznolikosti destinacije, koju će podržati turistički sadržaji i aktivnosti destinacije.

Koristeći EU SCI na primjeru centralnih Alpa u provinciji sjeverne Italije, talijanski istraživači koristili su tehnike i obrasce za prijedloge pješačkih ruta u destinaciji. Predložili su tri optimalne staze među već postojećim turističkim putevima. Zatim je studija preporučila zatvaranje osam postojećih pješačkih pravaca, radi mogućeg štetnog turističkog utjecaja na ekosustav. Radeći na modelu istraživači su uzeli u obzir biološku i logističku dobrobit, troškove i pritisak. Identificirajući pritisak, najbolji putevi (staze) bili su najbrži i najpraviliji pravci koji su odražavali kompromis između zaštite prirode i potrebe turizma.

Model preporučuje:

- pravce staza usmjeriti daleko od ugroženih habitata; primjerice, područja koja sadrže rijetke biljne vrste ili osjetljive površine (određena kao EU prioritetni habitati)
- pješačke staze osmisлити tako da minimaliziraju kontakt između životinja i ljudi
- nizinske ravnice najpovoljnije su lokacije turističkih puteva

- padine s kosinama iznad 45 stupnjeva nagiba, treba izuzeti iz pješačkih ruta turista
- terene nesigurne i opasne za turiste treba izuzeti
- uključiti mišljenja stručnjaka koji će procijeniti različite aspekte koji negativno utječu na zaštitu prirode u području
- uključiti i druge pretpostavke, kao primjerice atraktivnost područja.

Model bi se mogao primjeniti i u drugim ekološki osjetljivim područjima, kao i tamo gdje je pritisak turizma značajan, kako bi se planirali turistički sadržaji, koji bi imali minimalan utjecaj na bioraznolikost područja.

Izvor:

Science for Environment Policy

DG Environment News Alert Service

Lipanj 2008.